

Nuorisopalveluiden palveluverkkokuvaus 11/2026

J•ENSUU

Sisällysluettelo

1 Johdanto 3

2 Henkilöstö 3

3 Alueellinen nuorisotyö, esimerkiksi nuorisotilatyö ja junnutoiminta 4

3.1 Tilastot 6

4 Harrastukset ja kerhot esimerkiksi Harrastamisen Suomen malli, Harrastepankki ja pienryhmät 7

4.1 Peruskoululaisten harrastukset 7

4.2 Nuorisokortti ja nuorten edut 9

4.3 Pienryhmätyö 10

4.4 Harrastepankki 10

4.5 Järjestöavustukset 11

5 Nuorisovaltuusto 11

6 Liikkuva nuorisotyö ja Ankkuri-yhteistyö 12

7 Etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta 13

8 Koetut tarpeet sekä uusien toimintojen kustannukset 14

8.1 Uuden alueellisen nuorisotyön yksikön perustaminen 15

1 Johdanto

Nuorisopalveluiden asiakkaina ovat nuoret kuntalaiset. Tässä asiakirjassa on kuvattu Joensuun kaupungin nuorisopalveluiden palvelut alle 29-vuotiaille joensuulaisille. Lisäksi kuvataan tarkemmin alueellisen nuorisotyön palveluiden käyttöastetta ja kustannuksia. Kolmanneksi pohditaan toiminnan kehittämistä sekä sitä, mitä resursointia palveluiden lisääminen vaatisi.

Asiakirja täydentää Nuorisotyön perussuunnitelmaa.

2 Henkilöstö

Nuorisopalveluita johtaa koulutus- ja nuorisojohtaja. Toiminnasta vastaavat nuorisopäällikkö ja nuorisotyön koordinaattori. Nuorisopalveluiden vakituisen henkilöstön työpanos on yhteensä 26,5 henkilötyövuotta. Lisäksi oppisopimuksilla ja hankkeissa työskentelevien työpanos on yhteensä 4 henkilötyövuotta.

Alueellisessa nuorisotyössä, esimerkiksi nuorisotiloilla, työskentelee vakituisesti 14 henkilöä. Lisäksi alueellisessa nuorisotyössä työskentelee kaksi hanketyöntekijää ja kaksi oppisopimusopiskelijaa.

Etsivässä nuorisotyössä työskentelee kuusi etsivää nuorisotyöntekijää. Samaan tiimiin kuuluu lisäksi erityisnuorisotyöntekijöitä, joiden työpanoksesta 0,2 henkilötyövuotta kohdistuu Ankkuri-yhteistyöhön, 1 henkilötyövuosi nuorisovaltuustotoimintaan, 1 henkilötyövuosi Harrastepankkiin ja 1,3 henkilötyövuotta liikkuvaan nuorisotyöhön.

Harrastamisen Suomen mallin koordinoinnista vastaa yksi henkilö.

Tehtävä	htv
Alueellinen nuorisotyö	14+4
Etsivä nuorisotyö	6
Liikkuva nuorisotyö	1,3
Nuorisovaltuusto	1
Ankkuri-yhteistyö	0,2
Harrastepankki	1
Harrastamisen Suomen mallin koordinaatio	1
Nuorisotyön koordinaattori	1
Nuorisopäällikkö	1
Yhteensä	30,5

3 Alueellinen nuorisotyö, esimerkiksi nuorisotilatyö ja junnutoiminta

Joensuun kaupungin nuorisopalvelut ylläpitävät kattavaa alueellisen nuorisotyön palveluverkkoa. Alueellisesta nuorisotyöstä tunnetuinta on nuorisotilatyö, joka tarjoaa nuorille turvallisia, saavutettavia ja päihteettömiä vapaa-ajan ympäristöjä eri puolilla kaupunkia. Nuorisotiloilla järjestetään toimintaa sekä alakoululaisille junnuille että yläkoululaisille ja sitä vanhemmille nuorille. Alueellista nuorisotyötä on myös esimerkiksi kouluilla tehtävä nuorisotyö, erilaiset tapahtumat, retket, teemaviikot ja loma-ajan toiminnat.

Nuorisotilojen toiminnasta vastaavat koulutetut nuorisoalan ammattilaiset, jotka tarjoavat turvallista aikuisen läsnäoloa, ohjausta ja tukea nuorten arkeen. Tilat toimivat matalan

kynnyksen palveluna, joka vahvistaa nuorten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja osallisuuden kokemuksia.

Nuorisotiloja sijaitsee sekä Joensuun keskusta-alueella että pitäjissä, mikä mahdollistaa palvelujen saavutettavuuden kaupungin alueella. Nuorisotilaverkostoon kuuluvat Nuorisokeskus Whisper kauppakeskus Iso Myyssä, Sirkkalan liikkumiskeskus, Rantakylän nuorisotila Bobo, Reijolan nuorisotila, Hammaslahden nuorisotila Käpälämäki, Enon nuorisotila, Uimaharjun nuorisotila Noke, Heinävaaran nuorisotila, Kiihtelysvaaran nuorisotila sekä Tuupovaaran nuorisotila.

Nuorisotiloissa tarjotaan monipuolisia harrastus- ja osallistumismahdollisuuksia, kuten pelaamista, peliturnauksia, tapahtumia, teemailtoja, musiikkitoimintaa sekä tietokoneiden ja pelikonsoleiden käyttöä. Toiminnan suunnittelussa korostetaan nuorten osallisuutta, ja nuoria kannustetaan osallistumaan toiminnan ideointiin ja toteuttamiseen.

Yksi alueellisen nuorisotyön työmuoto on koulunuorisotyö, jossa lukukaudella 2026–2027 on käynnissä Lupa- ja valvontaviraston rahoittama hanke Lyseon peruskoulussa, Lyseon lukiossa ja Yhteiskoulun lukiossa. Jokainen alueellisen nuorisotyön työntekijä tekee jonkin verran koulunuorisotyötä. On linjattu, että jokaisella Joensuun kaupungin koululla järjestetään 7.-luokkalaisille Ryhmässä on voimaa -työpajat. Lisäksi oppilaitoksissa tehdään yhteistyötä muun muassa tapahtumiin, ryhmäytymisiin, välituntitoimintaan ja harrastamiseen liittyen.

Alueellisen nuorisotyön työmuotoja täydennetään hakemalla erilaisia kehittämishankeavustuksia. Pyrkimyksenä on, että koko ajan on vähintään yksi hanke käynnissä. Hankerahoitusten omarahoituksena toimivat pääosin työparin palkkakustannukset.

Alueellisessa nuorisotyössä työskentelee vakituisesti 14 henkilöä ja syksyllä 2026 2 hanketyöntekijää ja 2 oppisopimusopiskelijaa.

3.1 Tilastot

Alla oleva taulukko kuvaa alueellista nuorisotyötä. Taulukossa on esitetty yhdessä ne alueet, joiden henkilöstö toimii useammassa toimintapisteessä ja joiden toimintaan varatut määrärahat ovat samalla kustannuspaikalla. Näitä tiloja ovat Eno ja Uimaharju, Reijola ja Hammaslahti sekä Heinävaara, Kiihtelysvaara ja Tuupovaara. Kaikkien tilojen toimintakerrat, aukiolotunnit ja kävijämäärät ovat erotettavissa toisistaan, mutta tällöin niitä ei voi verrata euroihin.

Toimintatilastot ja kulut vuoden 2025 tilastoista ja tilinpäätöksestä.

	htv	toimintakerrat	aukiolotunnit	kävijämäärä	toimintakulut	euroa/käynti	kävijämäärä / toimintakerroilla	kävijämäärän keskiarvo / aikuisten määrällä
Enon nuorisotila Nurkka ja Uimaharjun nuorisotila Noke	2	263	1116	7564	151500	20,03	29	14
Hammaslahden nuorisotila ja Reijolan yhteisötalo	2	209	1137	4553	172300	37,84	22	11

Heinävaaran nuorisotila, Kiihtelysvaaran Suojapirtti, Tuupovaaran Ullakko	2	185	978	3020	157800	52,25	16	8
Nuorisokeskus Whisper	3	228	1356	25027	215200	8,60	110	37
Rantakylän nuorisotila Bobo	2	165	977	9609	225800	23,50	58	29
Sirkkalan liikkumiskeskus	2	291	1229	12005	156300	13,02	41	21

4 Harrastukset ja kerhot esimerkiksi Harrastamisen Suomen malli, Harrastepankki ja pienryhmät

4.1 Peruskoululaisten harrastukset

Nuorisotilalla käyminen on monelle nuorelle tärkeä harrastus. Sen lisäksi harrastuksia ja kerhoja järjestetään erilaisilla valtionavustuksilla, joiden summa vaihtelee vuosittain.

Harrastamisen Suomen malli on Joensuussa toteutettava, Joensuun kaupungin koordinoima ja valtion tukema harrastustoiminnan kokonaisuus, jonka tavoitteena on edistää 1.–9.-luokkalaisten lasten ja nuorten hyvinvointia tarjoamalla maksuttomia, helposti saavutettavia harrastusmahdollisuuksia koulupäivän yhteydessä tai sen jälkeen. Harrastusryhmät suunnitellaan vuosittain lasten ja nuorten toiveiden pohjalta, ja toimintaa

järjestetään säännöllisesti eri puolilla kaupunkia pääasiassa koulujen tiloissa. Malli tukee yhdenvertaisia harrastusmahdollisuuksia, vahvistaa osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä tarjoaa turvallisen toimintaympäristön koulupäivän ulkopuolella ammattitaitoisten ohjaajien johdolla. Harrastamisen Suomen mallin kerhoja järjestetään 156 kerhotuntia viikossa lukuvuoden ajan.

Harrastamisen Suomen mallin kerhot kouluittain

	alakoulu	yläkoulu
Enon koulu	4	1
Hammaslahden koulu	5	
Heinävaaran koulu	5	3
Iiksenvaaran koulu	3	
Itä-Suomen koulu	3	
Joensuun Steinerkoulu	2	
Lyseon peruskoulu		3
Karhunmäen koulu	6	
Marjalan koulu	4	
Mutalan koulu	4	
Nepenmäen koulu	5	3
Niittylahden koulu	5	
Noljakan koulu	4	
Pataluodon koulu	5	1
Pyhäselän koulu		2
Rantakylän normaalikoulu	2	4

Reijolan koulu	3	
Rekivaaran koulu	3	
Suhmuran koulu	4	
Tulliportin normaalikoulu	3	1
Tuupovaaran koulu	6	
Uimaharjun koulu	6	1
Utran koulu	7,5	
Sirkkalan liikkumiskeskus		28
Alakoulujen kerhot muualla	4,5	
Yläkoulujen kerhot muualla		15
Yhteensä	94	62

Lisäksi Opetushallituksen kerhorahalla ja Lupa- ja valvontaviraston paikallisen harrastustoiminnan tuella järjestetään harrastustoimintaa, josta osa on mahdollista järjestää kesken koulupäivän. Harrastuksia on suhteessa lasten määrään enemmän niillä alueilla, joilla harrastamismahdollisuuksia on muutoin vähemmän.

Harrastamisen Suomen mallille ja Opetushallituksen kerhotoiminnoille on palkattu yhteinen koordinaattori.

4.2 Nuorisokortti ja nuorten edut

Nuorisokortti on Joensuun kaupungin digitaalinen kortti, joka kokoaa yhteen nuorille suunnattuja kaupungin palveluja ja yhteystietoja, kuten nuorisotilojen aukioloajat, sijainnit sekä nuorille tarjolla olevat edut.

Nuorisokortilla myös kirjaudutaan esimerkiksi nuorisotiloilla, jolloin tiedämme, ketkä toimintoihimme osallistuvat ja voimme tilastoida kävijämääriä.

Korttiin voidaan liittää yläkouluikäisille suunnatut K789-edut sekä 16–19-vuotiaiden lukiolaisten LUTU-edut, jotka tarjoavat maksuttomia tai alennettuja palveluja muun muassa liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-ajan kohteisiin. Nämä edut lisäävät yhdenvertaista mahdollisuutta omatoimiseen harrastamiseen. Näitä etuja koordinoivat kulttuuripalvelut.

Nuorisokortti tukee nuorten osallistumista harrastus- ja vapaa-ajan toimintaan sekä parantaa nuorten tietoisuutta kaupungin palveluista tarjoamalla edut ja palvelut keskitetysti yhden digitaalisen kanavan kautta.

4.3 Pienryhmätyö

Pienryhmätyö on nuorisotyöntekijäparin ohjaamaa ryhmätoimintaa, joka suunnitellaan nuorten erityisten tarpeiden pohjalta yhteistyössä muiden kasvattajien kanssa. Ryhmä voidaan luoda esimerkiksi rikoksilla oireilemisen, väkivaltaisuuden, kiusaamisen tai koulussa käymisen haasteiden ympärille. Pienryhmässä on muita harrastuksia vähemmän osallistujia ja se on intensiivisempää työskentelyä haluttujen kasvatuksellisten teemojen ympärillä.

4.4 Harrastepankki

Harrastepankki on Joensuun kaupungin kehittämä matalan kynnyksen palvelu, jonka tavoitteena on edistää vähän liikkuvien nuorten aktiivista elämäntapaa ja mahdollistaa maksuton harrastaminen nuorille, joille harrastamisen kynnys on noussut esimerkiksi taloudellisten, terveydellisten tai sosiaalisten syiden vuoksi. Kohderyhmänä ovat 16–28-

vuotiaat nuoret, jotka ovat mukana Harrastepankin yhteistyöorganisaatioiden toiminnassa, liikkuvat liian vähän, tarvitsevat tukea harrastamiseen tai ovat syrjäytymisvaarassa. Harrastepankissa työskentelee yksi työntekijä.

4.5 Järjestöavustukset

Järjestöavustusten muodot ovat päätoimisen nuorisotyöntekijän palkkaamisavustus, toimintaryhmäavustus ja tapahtuma-avustus. Avustukset mahdollistavat Joensuussa laajemman harrastustoiminnan kuin omana toimintana voitaisiin järjestää.

5 Nuorisovaltuusto

Joensuun nuorisovaltuusto on lakisääteinen nuorten vaikuttamistoimielin, joka toimii puoluepoliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomana osana kaupungin osallistumis- ja vaikuttamisrakenteita. Nuorisovaltuustoon kuuluu 20 varsinaista jäsentä sekä 20 varajäsentä, ja sen toimikausi on kaksi vuotta.

Nuorisovaltuustolla on puhe- ja läsnäolo-oikeus kaupunginvaltuustossa ja lautakunnissa, mikä mahdollistaa nuorten näkökulmien tuomisen osaksi kaupungin päätöksentekoa erityisesti nuoria koskevissa asioissa.

Nuorisovaltuusto edistää nuorten osallisuutta järjestämällä tapahtumia, kohtaamisia ja vaikuttamismahdollisuuksia muille nuorille sekä tekemällä aloitteita ja kannanottoja kaupungin kehittämiseksi. Sen toiminnan kautta nuoret voivat vaikuttaa esimerkiksi liikennejärjestelyihin, vapaa-ajan palveluihin ja koululaisten hyvinvointiin liittyviin kysymyksiin. Nuorisovaltuustolla on käytössään vuosittainen määräraha, jota voidaan myöntää nuorten omien projektien toteuttamiseen.
Nuorisovaltuustossa työskentelee kaksi työntekijää osa-aikaisesti.

6 Liikkuva nuorisotyö ja Ankkuri-yhteistyö

Liikkuva nuorisotyö on erityisnuorisotyön muoto, jossa työntekijät jalkautuvat julkisiin ja puolijulkisiin tiloihin, joissa nuoret viettävät aikaansa.

Kohderyhmänä ovat 10–17-vuotiaat nuoret ja epäsuorasti myös nuorten vanhemmat sekä muut alueen ihmiset. Nykyisellä resurssilla liikkuvaa nuorisotyötä voidaan tehdä kantakaupungin alueella ja sen painopisteenä ovat keskusta ja Rantakylä. Lisäksi liikkuvaa nuorisotyötä tehdään isommalla henkilöresurssilla koulujen päättymisviikonloppuna ja Joen yönä ympäri kaupunkia.
Toimintaperiaatteena on nuorisotyöllinen kohtaaminen, verkostotyö ja tarpeen mukaan yksilö- sekä ryhmänohjaus. Työntekijät tekevät myös tiivistä yhteistyötä koulujen kanssa toteuttaen mm. erilaisia teematunteja.

Liikkuvalla nuorisotyöllä voidaan joissain tapauksissa reagoida eri alueilta nouseviin ilmiöihin, mutta tämänhetkisellä henkilöstöresurssilla jalkautuminen kaikille alueille ei ole mahdollista.

Liikkuvassa nuorisotyössä työskentelee osa-aikaisesti kaksi työntekijää, joista toinen tekee lisäksi Ankkurinuorisotyötä.

Ankkuritiimi on moniammatillinen toimintamalli, jonka tavoitteena on tukea nuorten hyvinvointia, puuttua haasteisiin varhaisessa vaiheessa sekä ennaltaehkäistä rikollisuutta ja ongelmien kasautumista. Ankkuritiimi on poliisin koordinoimaa ennaltaehkäisevää toimintaa, jossa on mukana lisäksi nuorisotyöntekijä ja sosiaalityöntekijä. Ankkuritiimi on valtakunnallinen toimintamalli. Mallin toteutustavat vaihtelevat alueittain.

7 Etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta

Etsivä nuorisotyö tukee 16–28-vuotiaita nuoria, jotka ovat haavoittuvassa elämäntilanteessa. Haasteet voivat liittyä esimerkiksi koulupoissaoloihin, päihteiden käyttöön, yksinäisyyteen tai psyykkiseen hyvinvointiin. Toiminnan tavoitteena on tarjota matalan kynnyksen tukea, turvallisia kasvuympäristöjä sekä mahdollisuuksia kiinnittyä yhteisöihin, harrastuksiin ja muihin hyvinvointia edistäviin palveluihin. Työ perustuu nuoren rinnalla kulkemiseen, yksilöllisten ratkaisujen löytämiseen sekä nuoren osallisuuden vahvistamiseen arjessa.

Etsivä nuorisotyö tekee tiivistä yhteistyötä nuorisotyön, oppilaitosten, hyvinvointipalveluiden ja muiden nuorten kanssa toimivien tahojen kanssa. Toiminnan lähtökohtina ovat nuorten tarpeiden tunnistaminen, varhainen tuki sekä harrastus- ja ryhmätoimintaan ohjaaminen, joilla vahvistetaan sosiaalisia verkostoja, yhteisöllisyyttä ja onnistumisen kokemuksia. Etsivä nuorisotyö on ennaltaehkäisevää työtä, jonka tavoitteena on vahvistaa nuorten hyvinvointia, ehkäistä syrjäytymistä ja varmistaa, että nuori saa tarvitsemansa tuen oikea-aikaisesti omista tavoitteistaan käsin. Toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen, luottamukselliseen kohtaamiseen ja nuoren omiin tavoitteisiin.

Etsivässä nuorisotyössä Joensuun kaupungilla työskentelee kuusi työntekijää. Lisäksi yksi etsivä työskentelee Nuorisoverstas ry:n palkkaamana.

Nuorten työpajatoiminnan tehtävänä on valmennuksen avulla parantaa nuoren valmiuksia päästä koulutukseen, suorittaa koulutus loppuun ja päästä avoimille työmarkkinoille tai

muuhun tarvitsemaansa palveluun. Nuorten työpajatoiminta ostetaan Nuorisoverstas ry:ltä.

Lupa- ja valvontavirasto myöntää vuosittain avustusta sekä etsivään nuorisotyöhön että nuorten työpajatoimintaan.

8 Koetut tarpeet sekä uusien toimintojen kustannukset

Nuorisopalveluiden toivotaan säännöllisesti järjestävän toimintaa niillä alueilla, joissa ei ole nuorisotiloja. Alueet, joilla asuu paljon lapsia ja nuoria ja joilla ei ole nuorisotilaa, ovat Karhunmäen, Karsikon, Marjalan, Nepenmäen, Noljakan ja Utran asuinalueet. Kaikilla näillä alueilla koetaan tarvetta nuorisotilalle. Alueista Marjala ja Noljakka ovat kauimpana nuorisotiloista. Noljakan koululta lähimpään nuorisotilaan on lähes kuusi kilometriä ja Marjalan koululta yli seitsemän kilometriä. Karhunmäen koululta Reijolan nuorisotilalle on noin neljä kilometriä, ja Sirkkalan liikkumiskeskus sijaitsee alueen yläkoululaisten koulun vieressä. Nepenmäen koululta Whisperiin on alle kolme kilometriä sekä Karsikosta Sirkkalaan ja Whisperiin noin kaksi kilometriä.

Syynä siihen, ettei näillä alueilla ole nuorisotilaa, ovat resurssit. Nykyisillä resursseilla voidaan järjestää tässä kuvatut toiminnat, jos halutaan tehdä jotain muuta, on jostain joko luovuttava, jolloin toisaalla jäädään palvelun ulkopuolelle, tai lisättävä resurssia. Luvussa 8.1 kuvataan uuden nuorisotyön yksikön kustannukset. Samaa logiikkaa voi käyttää minkä tahansa työmuodon käynnistämiseen. Tämän takia on tehty valintoja, kuten koulunuorisotyön laajempi järjestäminen vain mahdollisella hankeavustuksella tai nuorisotilatyössä palvelun keskittäminen 13-vuotiaille ja sitä vanhemmille niissä tiloissa, joissa toimintojen porrastaminen ei ole mahdollista.

Nuorisotyön pääkohderyhmänä ovat olleet pitkään 13–28-vuotiaat (alueellinen nuorisotyö 13–21-vuotiaat ja etsivä nuorisotyö 16–28-vuotiaat). Vasta viime vuosina on noussut vahvemmin tarve järjestää alueellista nuorisotyötä pelkkien harrastusten sijaan myös alakoululaisille. Etenkin 4.–6.-luokkalaiset hyötyisivät palvelusta, mutta nykyiset henkilöstöresurssit ja tilat eivät mahdollista toiminnan laajentamista keskustan alueella. Harrastamisen Suomen mallin harrastuksilla tähän on yritetty kohdentaa resurssia, mutta harrastuksiin löytävät paremmin pienemmät oppilaat, eikä kerran viikossa toimiva tunnin harrastus ratkaise ongelmaa kokonaan.

Toisena syynä toimintojen järjestämättä jättämiselle ovat järjestöjen tarjoamat palvelut. Emme halua kilpailla asiakkaista järjestöjen kanssa, tai että yksikään järjestö jää ilman avustusta meidän toimintamme vuoksi.

Pohjois-Karjalan alueella Ankkurityössä on nuorisotyöntekijä ainoastaan Joensuusta, muilla kunnilla ei ole nuorisotyöedustusta ankkurissa. Joensuun henkilöstöresurssi on noin 0,2 henkilötyövuotta. Vähäisen resurssin takia nuorisotyön mahdollisuus kohdata rikoksella oireilevia nuoria on vähäinen. Ankkurityön kehittämisellä olisi mahdollista vastata nouseviin ilmiöihin, kuten jengiytymiseen ja rikollisen elämäntavan ihannointiin.

8.1 Uuden alueellisen nuorisotyön yksikön perustaminen

Uuden alueellisen nuorisotyön yksikön eli käytännössä nuorisotilan perustamisen kustannukset muodostuvat henkilökustannuksista, ICT-laitteista, toimintaan menevistä euroista ja tilakustannuksista. Lisäksi tilan perustamisen yhteydessä tarvitaan kertaluontoinen investointiraha. Tilakustannuksia ja siivousta on mahdotonta arvioida

etukäteen, koska resurssien näkökulmasta on järkevää perustaa nuorisotilat olemassa olevien tilojen yhteyteen.

kustannusperuste	kustannus
henkilöstö (2 työntekijää) / vuosi	90 000 €
ICT-palvelut (2 000 € / hlö) / vuosi	4 000 €
toimintaeurot / vuosi (esimerkiksi välipalat, peli- ja askarteluvälineet)	8 000 €
kertainvestointi kalustamiseen	20 000–30 000 €